

Бањалучки новембарски сусрети, Филозофски факултет,
Универзитет у Бањој Луци, Бања Лука, 19. 11. 2021.

У организацији Филозофског факултета у Бањој Луци одржан је двадесет и други по реду скуп под називом *Бањалучки новембарски сусрети* који се годишње одржава од 2000. године. Због актуелне епидемиолошке ситуације скуп је, као и претходне, у потпуности одржан *online* путем апликације *Google Meet*. Ни овога пута није било одређене оквирне теме већ је било предвиђено да истраживачи представе своја најновија истраживања и резултате. Пријављено је било укупно 66 излагача подељених у четири радне секције: филозофија, историја, педагошке науке и психологија, у укупно 13 сесија. Домаћин је пре одржавања конференције објавио књигу сажетака тако да су учесници и шира јавност били упознати са свим темама које ће бити представљене. Скуп је отворен пленарним предавањем професорке Ирис Жежељ са Филозофског факултета у Београду на тему „Психолошке основе антинаучних и псеудонаучних понашања: Зашто не слушамо стручњаке?“ које је изазвало велику пажњу и занимљиву дискусију.

Након пленарног излагања рад конференције настављен је у наведене четири секције. У историјској секцији било је предвиђено 12 излагања, од којих је одржано њих десет, подељених у две сесије. У првој су излагале Ивана Панцић са Филозофског факултета у Бањој Луци и Зринка Милеуснић са Филозофског факултета Универзитета Приморска на тему „Стара налазишта – нови подаци: пројектна сарадња за промоцију археологије“, а затим професор Филозофског факултета у Бањој Луци Борис Бабић са темом „Помени византијског цара Михаила III у старим српским летописима“. Прву сесију закључили су професор Филозофског факултета у Новом Саду Владан Гавриловић темом „Српска Војводина и Српска Црна Гора 1848–1849“ и Милена Жикић са Фармацеутског факултета у Новом Саду излагањем „Жена у рату (1912–1918) између традиције и хуманости“. Секцију за историју водила је виша асистенткиња Филозофског факултета у Бањој Луци Мила Поповић.

У другој сесији доминирале су теме из двадесетог века. Прво је излагала студенткиња Филозофског факултета у Бањој Луци Дајана Удовић која је на основу извора које је нашла на интернету пробала да одговори на питање „Британске улоге у Руско-јапанском рату 1904–1905“. Ванредни професор факултета домаћина Жељко Савановић, на трагу својих последњих истраживања, изложио је резултате на тему „Аграрна реформа у Мађарској између два свјетска рата“. Потом је излагао Бојан Симић, виши научни сарадник Института за новију историју Србије, „Пропаганда владе Милана Стојадиновића у Врбаској бановини на примеру листа *Врбаске новине*“. Аутор је, наслањајући се на раније радове, анализирао како је Стојадиновићева пропаганда функционисала у једној од најзаосталијих области Краљевине Југославије. Докторанд Филозофског факултета у Београду Радосав Туцовић имао је занимљиво и садржајно излагање на тему „Колаборације београдске полиције са окупатором 1941. године: правни, историјски

и психолошки аспекти“. Феномен је анализиран из више углова а посебна пажња обрађена је на правни аспект и контекст важеће Хашке конвенције, која је налагала минималну сарадњу органа безбедности и поретка са окупатором. Периодом Другог светског рата бавио се и наредни излагач Омер Мерзић, докторанд Института за историјска истраживања у Лондону (Institute of Historical Research). Он је анализирао утицај окупације на репертоар сарајевских биоскопа на почетку највећег глобалног сукоба у историји.

Другу сесију и излагања у историјској секцији засводило је веома занимљиво истраживање студената историје Филозофског факултета у Бањој Луци: Маје Видовић, Жељане Шувире-Кајтарановић и Срђана Прерадовића које се базира на анкети везаној за познавање националне историје. Ради се о 25 питања из националне историје чији се одговори могу пронаћи у уџбеницима историје за основну школу. Анкетиране су особе од 15 до 77 година претежно са територије Републике Србије и Републике Српске, а у њиховим одговорима могао се наслутити степен утицаја псеудоисторичара, као и општи ниво познавања историје испитаника.

Као и претходних година предвиђено је објављивање зборника са скупа а планирано је да буду објављени сви радови учесника који прођу две анонимне рецензије. У нади да ће истраживачи наредне године моћи своја истраживања да представе уживо у Бања Луци, можемо констатовати да је Филозофски факултет из тог града организовао један успешан скуп.

Бојан СИМИЋ

Дунав – мост који спаја културе,
Регионални центар за професионални развој
запослених у образовању, Смедерево, 22. 10. 2021.

Трећи пут је, у организацији Историјског архива у Смедереву, одржан научни скуп везан за историју Подунавља и смедеревског краја. Други пут саорганизатор је био Центар за историјска истраживања Филозофског факултета у Новом Саду. Иницијална замисао директорке архива Данијеле Милошевић 2016. била је да се скуп одржава бијенално, али је због актуелне пандемије претходна година прескочена. Из искуства можемо рећи да је сваки пут тема скупа била шира а број истраживача из различитих институција који су на њему учествовали већи. Тема трећег окупљања била је *Дунав – мост који спаја културе* и на њему је поред пленарног предавања било предвиђено 20 излагача из десетак различитих установа из Србије и региона.